

har oplyst os om, hvad der er nødvendigt med Hensyn til Sagens Realitet, og efter de Udtalelser, der ere komne frem fra Udvalgets ærede Ordfører, finder jeg ikke nogenfomhelst Grund til — ligesom han — at gjøre Andet end at henvise til de Udtalelser, som fremkom fra min Side ved 2den Behandling, idet jeg mener nu ligesom dengang, at det under de nuværende Forhold er for tidligt at gaa videre dybt ind paa dette Spørgsmaal. Der ærede Ordfører meddelte jo sin Stilling, som var grundet dels paa, at der ikke var meddelt nye Oplysninger angaaende dette Spørgsmaal, og dels derpaa, at han betragtede disse Spørgsmaal som saadanne, med Hensyn til hvilke det var nødvendigt at indtage en principiel Stilling. Jeg for mit Vedkommende forstaaer overordentlig godt, at den ærede Ordfører og Flertallet i Udvalget og her i Thinget maa stille sig idag, saaledes som de gjøre; jeg forstaaer overordentlig godt, at den ærede Ordfører anser det for rigtigst at ledsage Finantslovsforlaget, naar det er ifærd med at gaa herfra, med en Udtalelse af en Bestaaenhed som den, han nu fremsatte — men jeg tilstaaer ogsaa, at jeg dog ikke kan tro, at enten den ærede Ordfører eller det ærede Flertal allerede nu kunne have taget nogen Beslutning om, hvorledes de eventuelt ville komme til at stille sig, hvis Finantsloven maatte komme tilbage her til Thinget. Jeg har i den Henseende nu saa god Tro til den ærede Ordførers og det ærede Flertals Besindighed og Omhu for Finantsloven, at jeg er overbevist om, at de ikke ville tage deres Beslutning i en Sag af en saadan Vigtighed, sjørend samtlige Omstændigheder, der kunne have Indflydelse paa den, foreligge.

Tauber: Det er kun en kort Bemærkning, jeg ønsker at tillade mig, for at begrunde, hvorfor jeg ikke har kunnet været med til at indstille Vædringsforlaget om Understøttelse til de tre Herrer Aelcer. Jeg tror, at man her vil gaa ud fra en feil Betragtning af Forholdene. Det hidtilværende Forhold var jo det, at der var oprettet en Fideikommisskapital, og den nedarbejdes paa Mandslinien eller nedarbejdes efter den i Statuterne fastsatte Arvegang; men uester at de Linier, som vare arveberettigede, ere uddøde, er der ingen arveberettiget ifølge Majoratsbestemmelserne. Naar man nu vil anvende en almindelig Villighedsbetragtning, som jeg altid ønsker at anvende, maa der spørges: hvem vilde da være arveberettiget efter den almindelige Arvegang? Men ved den almindelige Arvegang maa det vel erindres, at efter den har Agnaterne, de der nedstamme Mand efter Mand fra den oprindelige Stifter, ikke nogen særlig Arveret, men man maa snarere sige, at de nærmeste Slægtninge efter den, der besad Nybelsen deraf sidst, ere berettigede; de have den moralske Ret, hvis Nogen har den. Man vil ikke kunne gaa tilbage i forrige Mar-

hundrede og sige: jeg nedstammer Mand efter Mand efter den Person, og følgelig maa jeg, da nu en Del af Kapitalen er bleven ledig, være bleven berettiget. Nei, der maa spørges: er der en Kvindelinie, som er nærmere i Slægt med den sidste Nyder? — den har den moralske Ret. Jeg tror derfor, at der egentlig slet ikke ligger nogen moralsk Ret til Grund for det foreliggende Understøttelseskrav; selve Navnet veier ikke Noget, og jeg er ikke tilbøjelig til ved at anbefale et saadant Forslag at give den fra Genevalden nedærvede agnatiske Arvegangsbetragtning min Støtte eller mit Medhold; vi burde snarere komme bort fra hele dette Stamhus- og Lehnsvæsen med deres agnatiske Arvefølge end give det en indirekte Støttelse ved at anerkjende et moralsk Krav, støttet paa en saadan Betragtning. Det er Grunden, hvorfor jeg ikke har kunnet gaa med til dette Forslag. Jeg agter forøvrigt ikke at stemme i denne Sag; thi naar der kun er Spørgsmaal om at tilstaa 3 Mænd, om hvilke den ærede Ordfører sagde, at de trænge dertil, en aarlig Understøttelse, maa jeg sige, at Saadant gjøre vi i mange Tilfælde, hvor der ikke er større Grund dertil end her, og jeg vil virkelig ikke være med til at stemme derimod — men jeg har ikke kunnet være med til at indstille det.

Conseilspræsidenten og Finantsministeren (Estrup): Jeg skal følge den ærede Ordførers Exempel og foreløbig forbigaa Vædringsforlaget under Nr. 1, og endvidere skal jeg følge den ærede Ordførers Exempel ved ikke at trætte Thinget med Omtale af Vædringsforslagene under Nr. 2, 4, 5, 6 og 51, der jo i og for sig enten ere ganske ubetydelige eller ligefrem følge af, hvad der er vedtaget under Behandlingen af Lillagsbevillingsloven, og som i ethvert Tilfælde Udvalget og jeg ere ganske enige om. Under Nr. 4 og 5 udenfor Listen er der stillet to Forslag; det ene er stillet af det samlede Udvalg og gaar ud paa en Forhøielse af en Understøttelse, som er foreslaet paa Finantsloven. Jeg ønsker, at det ærede Thing fuldkommen maa kjende Forholdene ikke blot med Hensyn til den af mig begjærede Understøttelse, men ogsaa hvorledes Sagen vil stille sig, naar man vilkaarlig forhøier den. Der er jo, som det ærede Thing vil vide, en hel Række af Møller nede ved vor sydlige Grændse, som lede følelige Tab ved Afstaaelsen af Sønderjylland. Der var dengang strax Spørgsmaal om, hvorvidt disse Tab kunde drages ind under Krigsstaedersstatningen. Det blev da selvfølgelig afgjort derhen, at derom kunde der ikke være Tale, men man fandt dog senere Anledning til at hjælpe noget paa disse Møller ved at tilstaa dem til forskjellige Læder billige Laan af Statskassen. Der blev saaledes ved Finantsloven 1869—70 tilstaaet Laan til 3 Møller, ved Finantsloven 1872—73 til en fjerde Mølle og